

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 445

van **JOHAN DECKMYN**

datum: 3 september 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Humanitaire en ontwikkelingshulp - Afghanistan

De overname van Afghanistan door de taliban heeft geleid tot een enorme onzekerheid met betrekking tot de bescherming van de mensenrechten in het land. Om druk te zetten op het nieuwe regime en om ervoor te zorgen dat het geld niet in de verkeerde handen terecht komt, heeft Duitsland midden augustus de ontwikkelingshulp aan Afghanistan opgeschort. Niet onbelangrijk, want van alle landen die dit jaar van Duitsland ontwikkelingshulp zouden ontvangen, zou Afghanistan het hoogste bedrag krijgen. De Britse minister van Buitenlandse Zaken liet daarentegen weten dat het Verenigd Koninkrijk de ontwikkelingshulp aan Afghanistan met 10% wil verhogen ten opzichte van vorig jaar.

De ministers van Binnenlandse Zaken van de Europese Unie maken zich ondertussen zorgen dat Afghanistan de aanleiding zou kunnen vormen van een nieuwe migratiegolf richting Europa. Zij kwamen op 31 augustus daarom met een gemeenschappelijke verklaring waarin werd gesteld dat ze willen inzetten op steun aan buurlanden en doorreislanden om hun opvangcapaciteit te verhogen. Eerst en vooral wil men echter een humanitaire crisis vermijden door de financiële steun aan humanitaire organisaties op te krikken. Weliswaar weet men dat het al dan niet ontstaan van een humanitaire crisis vooral afhangt van de taliban. Daarom werd de ontwikkelingshulp van de EU ook voorlopig opgeschort. Europees Commissaris voor Binnenlandse Zaken Ylva Johansson stelde dat indien de taliban konden bewijzen dat ze de rechten van vrouwen en minderheden voldoende konden vrijwaren, de EU bereid was de humanitaire steun aan Afghanistan te verviervoudigen.

1. Hoe staat de minister-president ten opzichte van het (verder) verlenen van ontwikkelingshulp aan Afghanistan nu de taliban aan de macht zijn?
2. Europees commissaris Johansson is - onder bepaalde voorwaarden - bereid de humanitaire steun aan Afghanistan te verviervoudigen.

Deelt de minister-president die overtuiging en zal hij ook vanuit de Vlaamse Regering inzetten op (voorwaardelijke) humanitaire (of ontwikkelings-) steun aan Afghanistan?

3. Heeft de Vlaamse Regering sinds 2015 ontwikkelings- of humanitaire hulp verleend aan Afghanistan of aan organisaties die in Afghanistan actief zijn? Zo ja, welke projecten werden financieel gesteund vanuit Vlaanderen en met welk bedrag? Graag ook vermelding van de looptijd van deze projecten.
4. Indien er nog dergelijke projecten lopende zijn, zullen deze worden opgeschort of beëindigd? Indien ja, wanneer? Indien niet, waarom niet?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 445 van 3 september 2021

van **JOHAN DECKMYN**

1. Voor het verstrekken van humanitaire actie dient te worden voldaan aan een aantal noodzakelijke randvoorwaarden. Hierover is op dit moment op een aantal vlakken nog onduidelijkheid.

De humanitaire principes van menselijkheid, neutraliteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de humanitaire respons stellen duidelijk dat het tegemoet komen aan humanitaire noden onafhankelijk is van de gevestigde orde, mits de humanitaire sector volgens deze principes kan opereren.

De donorgemeenschap nam dit ter harte en kende 1,2 miljard USD aan additionele middelen toe tijdens de *High-Level Ministerial Meeting on the Humanitarian Situation in Afghanistan*.

Of die schaalvergroting van de humanitaire hulp in de komende weken kan worden gerealiseerd, hangt uiteraard af van de manier waarop de samenwerking met de Taliban zal verlopen.

Tijdens deze *High-Level Ministerial Meeting on the Humanitarian Situation in Afghanistan*, rapporteerde de *Emergency Response Coordinator*, M. Griffiths, over zijn gesprekken met de Taliban-autoriteiten tijdens zijn recent bezoek. Hij ontving schriftelijke engagementen over de toegang voor humanitaire organisaties, over de bescherming van humanitair personeel, en over de bescherming van goederen. Hij voerde ook gesprekken over het respect voor de humanitaire principes, en over de participatie van vrouwen en meisjes in de humanitaire programma's en de inzet van vrouwelijke personeelsleden, en kreeg daarover mondeling toezeggingen. De pas opgestarte luchtbrug voor de aanvoer van humanitaire goederen is een eerste aanwijzing dat de autoriteiten hun engagement nakomen. Wat betreft de andere engagementen, zullen de volgende weken duidelijkheid brengen.

De internationale gemeenschap zal een evenwicht moeten zoeken tot het verstrekken van hulp aan de Afghaanse bevolking zonder evenwel (indirect) steun te verlenen aan het Taliban bewind.

2. Vanuit Vlaanderen zijn er momenteel geen plannen voor rechtstreekse humanitaire hulp of structurele ontwikkelingssamenwerking. Afghanistan behoort niet tot de partnerlanden of de prioritaire regio's van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

Ik denk dat we ook de finaliteit van humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking niet uit het oog mogen verliezen. Er zijn zonder twijfel belangrijke noden op dat vlak in Afghanistan, zoals spijtig genoeg op vele plaatsen in de wereld. Maar de voornaamste bezorgdheden in het Afghanistan onder heerschappij van de Taliban lijken toch op het vlak van mensenrechten en dan meer specifiek ook vrouwenrechten te liggen. Ik hoop dat de internationale gemeenschap naast (humanitaire) steun ook blijvende druk zal uitoefenen op het Taliban regime om de mensenrechten te respecteren.

3. Er zijn geen projecten op vlak van ontwikkelingssamenwerking of humanitaire actie in Afghanistan ondersteund sinds 2015.

4. Deze vraag is zonder voorwerp.